Nro 127

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 23 Października v. s. 1822 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 14 października.

Przez Naywyższy Ukaz JEGO CESARSKIEY MOŚCI do Kanteru Dworu, wydany w Wiedniu d. 15 września, radca kollegialny *Safonow*, zasiadający w expedycyi budowniczey kremlińskiey, nayłaskawiey mianowany kamerherem Dworu JEGO CESARSKIEY MOŚCI.

Gazeta senacką ogłosiła Naywyższy JEGO CESARSKJEY MOŚCI Ukaz do Nayświętszego Rządzącego Synodu, pod dniem 22 sierpnia r. t., w brzmieniu następuiącém: „Na osnowie przedstawienia Przenaywielebnieyszego Arcy-Biskupa Mohilewskiego, *Joasafa*, ROZKAZUJĘ: Greko-rossyyski klasztor Swiętego Marka, w blizkości miasta *Witebska*, przenieść do samego pomienionego miasta do klasztoru, należącego dotąd do Zgromadzenia Piarów, zostawując temu klasztorowi, w nowem jego umieszczeniu, te wszystkie majątki, które posiadał przy dawnieyszym klasztorze, pospołu z niewielkiemi wydziałami ziemi, które należały do zgromadzenia Pijarów w mieście Witebsku i w jego blizkości, a budowy zniesionego klasztoru greko-rossyyskiego oddać pod zawiadowanie woyskowe dla oddziału sierot woyskowych. Nayświętszy Synod nie zaniecha uczynić należytych względem tego rozrządzeń.“

Przez Naywyższy Reskrypt z dnia 2 sierpnia r. t., radca kollegialny *Oszemetkow*, w nagrodę gorliwey służby i prac podjętych w obowiązkach Głównego dozorcy robót i materyałow, wykonywanych pod zarządzeniem osobney Kommissyi Budowniczey przy gabinecie Cesarskim, nayłaskawiey udarowany brylantowanemi znakami orderu ś. *Anny* 2giey klassy.

W teyże gazecie umieszczona jest Opinija Rady Państwa, w brzmieniu następującem: „Rada Państwa, na Departamencie praw i na Powszechnem Zebraniu, rozważała przełożenie Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu Departamentow sankt-petersburskich, względem objaśnienia Ukazu z dnia 4 kwietnia 1817 roku, tyczącego się naznaczenia opieki nad majątkami ślacheckiemi. Powodem do rozważania tego w Rządzącym Senacie, były dwa przedstawienia Gubernatorów Cywilnych: *Pierwsze*, słobodzko ukraińskiego, w którem upraszano o rozstrzygnienie: dla ułożenia urządzenia względem naznaczenia opieki, czy ma bydź zbierane zgromadzenie ślacheckie całey gubernii, czyli tylko jednego powiatu, tego, w którym znaydują się osoby, których majątek, na mocy 84go artykułu Urządzenia o Guberniach, ma bydź oddany w opiekę i urządzenie zgromadzenia ślacheckiego, w zdarzeniu tem czy powinno zawierać w sobie postanowienie, względem wzięcia majątku, zostawując wzięcie go w administracyą opieki, rozrządzeniu Gubernatora Cywilnego? *I powtóre:* Penzeńskiego, zawieraiące w sobie pytanie: czy należy w tych zdarzeniach, w których NAYWYŻSZYM Ukazem z dnia 4 kwietnia 1817 roku rozkazano stanowić opieki nad majątkami, składać zupełne Zebranie ślacheckie, czyli wnosić to na zgromadzenie samych tylko Marszałkow ślacheckich? Wniesione do Rządzącego Senatu przez Sprawującego Ministeryum Policyi, z taką jego opinią, iż gdy zdarzenia, wyżey przytoczonemu Ukazowi podpadające, wymagają pewnych środkow, i zwłoki nie cierpią; przeto, gdyby za każdym razem składać zupełne Zgromadzenie Slacheckie, w takim razie, dla niepodobieństwa zjeżdżania się ślachcie całey gubernii do miasta gubernialnego z równym pośpiechem, zachodzić będzie zbyteczna zwłoka czasu, uciążliwa dla strony niewinney; a z tego względu, i żeby cel pomienionego NAYWYŻSZEGO Ukazu, dążący do zabezpieczenia majątkow od zniszczenia, mógł bydź wypełniony należycie, przeto Zarządzający Ministeryum Policyi podawał, iż ułożenie przepisanych tym ukazem urządzeń, względem naznaczenia opiek, dogodniey jest polecić Zebraniu samych tylko Marszałków Slacheckich, jako oni we wszystkich prawie zdarzeniach, wyjąwszy elekcye, zastępują i wyobrażają osobę Slachty, a to tym wygodniey, że postanowienia ich, na mocy tegoż Ukazu, nie mogą bydź wykonywane inaczey, tylko za potwierdzeniem Rządzącego Senatu. Rządzący Senat, przy rozważaniu tego, uczynił porównanie 84 artykułu Urządzenia o guberniach i Imiennego NAYWYŻSZEGO Ukazu z dnia 4 kwietnia 1817 roku, w rzeczy, o rozwiązłe życie żony sekretarza gubernialnego *Lewaszewa*, i odstawnego podoficera *Bykowa*, którzy roztracili swóy majątek, a w pierwszém z tych praw postanowiono: „Gdy Namiestnikowi Monarszemu Dobry Porządek i Policya „Mieska i Wieyska są podległe, przeto on ma „przecinać wszelkiego rodzaju nadużycia, a naybardziey roskosze niepomiarkowane i gorszące, „powściągać zbytki, nierząd, tyraństwo, i okrucieństwo.“ W drugim zaś rozkazano: „Rozrządzenie tuteyszego Wojennego Jenerał Gubernatora, względem naznaczenia opiek do majątkow „*Lewaszewey* i *Bykowa* potwierdzić, zalecając w „podobnych zdarzeniach prawo to i na przyszłość, „jak Jenerał Gubernatorom, tak i Wojennym Gubernatorom, Cywilnemi sprawami Zarządzającym „Co się zaś ściąga do Gubernatorów Cywilnych i „Wojennych Gubernatorów, przeto oni mają wypełniać 84 artykuł Urządzenia (Uczreżdenija) takim sposobem, iżby względem naznaczenia z „przyczyn wymienionych opieki, czynione było „postanowienie przez Zgromadzenie Slacheckie, „a potym przedstawiano to Rządzącemu Senatowi do potwierdzenia.“ I na rozwiązanie zapytania: czy należy w takich zdarzeniach, w których NAYWYŻSZYM Ukazem z dnia 4 kwietnia 1817 roku rozkazano ustanowić opieki nad majątkami, zbierać zupełne Zgromadzenie Slachty, albo wnosić to do Zgromadzeń samych tylko Marszałków ślacheckich? Rządzący Senat większością głosow postanowił: we wszystkich tych zdarzeniach, w których NAYWYŻSZYM Ukazem z dnia 4 kwietnia 1817 roku rozkazano stanowić opieki nad majątkiem ślachty, żyjącey w guberniach, gdzie nie ma Jenerał Gubernatorów i Wojennych gubernatorów zarządzających cywilnemi sprawami, postanowienie względem ustanowienia nad majątkiem ślachcica opieki, podług prawideł, opisanych w 84 artykule Urządzenia o Guberniach, układać przez zgromadzenie Marszałków ślacheckich gubernialnego i wszystkich powiatowych tey gubernii, łącznie ze Zgromadzeniem Deputatów Slacheckich. Rada Państwa, znaydując postanowienie Rządzącego Senatu w tey rzeczy, z prawidłami zgodnem, postanawia je utwierdzić.“

Na tey opinii własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką, dnia 3 marca 1822 roku, napisano tak: *Ma bydź podług tego.*

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 27 października.
(z Kuryera Warszawskiego.)

Wczoray za doroczna uroczystość urodzin Nayjaśnieyszey Cesarzowey MARYI, obchodzoną była w stolicy Królestwa Polskiego, z wynurzeniem nayszczerszych uczuć, dla dobroczynney MATKI Błogosławionego MONARCHY. Zrana odbyło się nabożeństwo w kaplicy Zamkowey w obecności Ich Cesarskich Wysokości Wielkich Xiążąt KONSTANTEGO i MICHAŁA, poczém na pokojach Jego Cesarzewiczowska Mość, Wielki Xiążę, odbierał powinszowania od Senatorów tak Duchownych jako i Swieckich, oraz ministrów, jenerałów, urzędników, i wielu innych znakomitych osób. O godzinie 11 w kościele ś. *Krzyża* odbyło się solenne nabożeństwo, na którém znaydował się JO. Xiążę *Namiestnik* i władze rządowe. Celebrował JW. *Skarzewski* biskup lubelski senator. Lud napełniający świątynią błagał Przedwiecznego, aby podobna uroczystość jeszcze przez jak naywięcey lat obchodzoną była. Obiad dawał Xiążę Namiestnik, na którym spełniano toasty za zdrowie NAYJAŚNIEYSZEGO PANA, Jego Dostoyney MATKI i całey Nayjaśnieyszey Rodziny. Wieczorem na teatrze narodowym dano bezpłatne widowisko, i oświecono domy.

Dnia 20 b. m. we wsi *Radziejowice*, w województwie mazowieckiem, obwodzie warszawskim, majętności JW. Hrabi *Krasińskiego* Szambelana J. C. K. M, Posła powiatu błońskiego, konsekrował nowo kosztem dziedzica wymurowany Kościół, JW. *Czyżewski* biskup augustowski Senator Królestwa Polskiego; kilka tysięcy zgromadzenia ludu, liczne duchowieństwo, oraz assystencya konsystującego woyska, wspaniałym ten religiyny obrzad uczyniły. Wieczorem przy oświeceniu kościoła dawał tenże JW. Biskup w nowo poświęconey świątyni, powtórny ślub po 50 lat przeżycia małżonkom *Gillerom*, w samych Radziejowicach zamieszkałym, który to widok był rozczulającym dla licznie zgromadzonych widzow, ile gdy pan młody lat 81, a pani młoda 73, przy piękney i czerstwey starości, zupełném w tym wieku cieszą się zdrowiem. Nazajutrz blizko tysiąca pobożnych otrzymało z rąk JW. Biskupa sakrament bierzmowania.

We wsi *Gole* dobrach Hrabiego Piotra *Łubieńskiego*, o milę od Błonia, zakwitły powtornie róże, i równie jak na wiosnę wonnym i licznym okryły się kwiatem; podobne doniesienia z bardzo wielu mieysc dochodzą.

Jesień ciągle jest ciepłą pomimo powstających czasem wiatrów. Swieżo jak na wiosnę nawet na zagonach wyrosłe sałaty, widzieć się dają na straganach, a wieśniaczki więcey teraz niż w lato przynoszą świeżych grzybów. Nasi gospodarze twierdzą, że następna zima będzie tęga; lecz w Niemczech przeciwnie utrzymują, iż zacznie się poźno i mróz nie dóydzie do 12 gradusów. Za dostateczny dowód tego twierdzenia przywodzą, że ptaki, zwykle odlatujące do gorących krajów, jeszcze nie rozpoczęły tey podróży.

Zawczora odbyło się ciągnienie loteryi na dom W. *Bogusławskiego*. Wygrał go jeden z patronów trybunału cywilnego województwa Mazowieckiego, na numer 2265.

AUSTRYA.

Wiedeń, dnia 17 października.
(z Gazety Warszawskiey).

Pan *Carnerenos*, sprawujący interesa hiszpańskie przy dworze tuteyszym, otrzymawszy na początku bieżącego miesiąca listy, przez gońca z *Madrytu*, naradzał się z obecnym tu jeszcze naówczas Xiążęciem Metternich. Po przybyciu zaś Xięcia *Wellingtona* udał się także do niego, i miał z nim szczególniey mówić o sposobie postępowania rządu francuzkiego względem *Hiszpanii*. Dnia 10 b. m. wyprawił gońca do *Madrytu*.

W pierwszych dniach bieżącego miesiąca przybył tu z *Londynu* bankier *Irving* z Panem *Ward* urzędnikiem angielskim, oba wyjechali d. 11 b. m. do *Werony*, dla postarania się, aby Austrya zapłaciła pożyczone od *Anglii* summy w latach 1796 i 1797.

Dnia 15 b. m. odprawił się ze zwykłym obrzędem w *Pradze* seym królestwa Czeskiego, pod przewodnictwem Hrabiego Antoniego Kolowrath *Lebszteiskiego*, Stany zgromadzone przyjęły postułata Cesarskie.

W wielu okolicach Węgier, gatunek tegorocznego wina jest nierównie lepszy, a niżeli roku 1811, lecz zboże tak w Węgrzech, jako też w Austryi i Czechach bardzo miernie się rodziło.

Wiedeń dnia 20 października.
(z Dostrzegacza Austryackiego.)

Podług otrzymanych w tey chwili wiadomości z *Werony*, NN. Cesarstwo Ichmość Austryaccy przybyli szczęśliwie do tego miasta d. 15 t. m. Nayjaśnieyszy Cesarz *Alexander* oczekiwany był dnia następnego.

Kanclerz, Xiążę *Metternich*, znaydował się już w *Weronie* dnia 11 t. m.

NIEMCY.

Od brzegów Menu, dnia 12 października.
(z Gazety Warszawskiey.)

Goniec angielski, wysłany przed 8 tygodniami z listami z *Londynu* do *Wiednia*, jadąc między *Ratyzboną* a *Pfader*, dostał nagle pomieszania umysłu, i kazał pocztylionowi zawrócić, jakoż przybył nazad do *Schambach*. Tam przed domem pocztowym wyrzucił wszystkie listy na ulicę, i pokazał czém został. Poczmistrz pozbierał rozrzucone listy, i pod strażą odesłał gońca do *Ratyzbony*, zkąd przydano mu pewnego obywatela, aby z nim jechał do *Wiednia*.

Dnia 15. N. Król Jmć Pruski przybył d. 4 b. m. incognito do *Lauzanny* pod nazwiskiem Hrabiego *Ruppin*. Jak w *Bazylei* i *Solurze*, tak i w *Lauzannie*, wymówił się od przyjęcia hołdu uszanowania, który mu władze mieyscowe złożyć chciały. Odwiedził go tylko jenerał *Laharpe*. Deputacya od rządu kantonu *Berny*, ktory takoż wjeżdżając do tego kantonu nie przyjął, pojechała za Monarchą do *Neuenburga*, i tam miała audyencyą. Dnia 5 b. m. obeyrzawszy Król Jmć okolice *Lauzanny*, udał się przez *Simplon* wdalszą drogę do *Werony*.

Radca handlowy *Hoffman*, gorliwy przyjaciel greków, wyiechał d. 10 b. m. za ich interessami z *Frankfortu* do *Marsylii*.

Jedna z gazet szwaycarskich zbija pogłoskę, jakoby Szwaycarya miała wyprawić posła na kongres do *Werony*, co, jak pisze, tym mniey było podobném do prawdy, iż poseł ten nie mógłby mieć innego celu tam się znaydowania, prócz zapewnienia, iż Szwaycarya polega na traktatach, które jey neutralność zaręczają. Życzenie jey jest zupełnie podobne do *Dyogenesa*. Cała jey polityka do tego tylko zmierza, aby jey nikt słońca nie zasłaniał.

Podług dokładnego wyrachowania, dochody z ceł, podatkow, dziesięcin i t. d., które rząd turecki miał corocznie z Morei, wynosiły 12,808,045 piastrow i to jeszcze oprócz zdzierstw, jakich się baszowie dopuszczali.

FRANCYA.

Paryż, dnia 9 października.
(z Gazety Warszawskiey.)

Wczora po mszy, Hrabia *Casa-Irujo*, pełnomocny minister hiszpański, miał u Króla naszego prywatną audyencyą, na którey pożegnał Monarchę. Nie wyjedzie atoli zaraz do Hiszpanii, lecz przepędzi jeszcze zimę w *Paryżu*. Tegoż dnia Xiążę *San Lorenzo*, nowy poseł hiszpański, złożył swoje listy wierzytelne. Był w mundurze półkownika milicyi hiszpańskiey. O godzinie 1szey mieli audyencyą u Króla insi zagraniczni posłowie i ministrowie. Król jest słaby, i dla tego niewyjeżdżał; lecz mimo tego, o godzinie 2giey pracował z prezesem rady ministrow.

Anglik, imieniem *Bowring*, wracając do *Londynu*, został uwięziony w *Calais*, na mocy rozkazu posłanego przez telegraf.

Artyllerya ściaga się powoli do korpusu obserwacyynego. Dnia 2 przeszedł znowu przez *Tuluzę* do *Limoges* szwadron pociągowy. Powróciło także kilka okrętow naszych, które były na morzu śródziemném przy kordonie zdrowia, i krążyły koło brzegow hiszpańskich.

Donoszą z *Bordeaux*, iż francuzkie woysko pod Pireneami wynosi 70,000 i codziennie odbiera posiłki. Wszystkie półki są uzupełnione i na stopie wojenney.

Donoszą z *Bajonny*, iż rozpraszanie band hiszpańskich przez woysko konstytucyonistów idzie pomyślnie. Nie mamy dotąd pewnych wiadomości o działaniach *Espinozy*; wiemy tylko, iż znayduje się na dolinie *Roncal*, i sposobi się do oblężenia *Irati*, które podobno nie wiele trudności dozna.

Zawinęły do *Bajonny* 4 okręty z działami, potrzebnemi do oblężenia. Zapasy tameczne są znaczne. Artylleryа ma 80 dział, nie licząc lekkiey artylleryi.

Od d. 5 b. m. do dnia wczorayszego przybyło tu 6ciu gońców z *Madrytu* do bankierów i kupców paryzkich. Jeden z nich przywiózł wiadomość, iż rząd hiszpański przyjął podane przez bankiera *Ordouin* warunki, względem pożyczki 200 mil. realow.

Margrabia *Santa Rosa*, emigrant piemontski, odebrał rozkaz opuszczenia Francyi. Uda się do *Calais*, zkąd popłynie do Anglii.

W *Tarare* zabrano wszystkie papiery i sprzęty jedney z tamecznych loż wolno mularskich. W *Strazburgu* przeglądano także mieszkania kilku wolnych mularzy, należących do loży *Mizraim* w *Lugdunie*. W jednym domu odbito szafkę nieobecnego właściciela, przeyrzano papiery i zabrano.

Kilku mieszkańców w *Nantes* porwało się d. 26 sierpnia na straż szwaycarów, sądząc, iż ich obraziła. Skazano ich teraz, stosownie do winy, na więzienie i karę pieniężną.

Dnia 11. — Dopiero wczora po mszy, pełnomocny minister Króla Hiszpańskiego, Xiążę *San Lorenzo*, miał pierwszą audyencyą u Króla.

Onegday przewodniczył Monarcha na radzie ministrów, po czém wszyscy ministrowie udali się do *Monsieur*, dla złożenia mu powinszowań jego urodzin.

Słychać, iż stan adwokatów urządzony będzie prawie tak, jak był przed rewolucyą, a urządzenie z roku 1810 zostanie zniesione. Minister sprawiedliwości nie będzie mógł nadal wymazywać samowolnie z listy adwokatów, kogo mu się podoba.

Hrabia *Kergolay*, członek izby deputowanych, miał zaszczyt zdać Królowi sprawę, o czynnościach towarzystwa filantropicznego w ciągu roku 1821.

Dziennik Rozpraw pod artykułem z *Wiednia* donosi, iż Pan *Tatiszczew* został mianowany posłem rossyyskim przy dworze austryackim. A Cesarz Jmć austryacki potwierdził nadal Pana *Lebzeltern* na urzędzie posełskim przy dworze rossyyskim.

Onegday policya przetrząsała tu 4ty raz dom xięgarza *Boucher*, podeyrzanego o drukowanie buntowniczych odezw.

(z *Korr. Warsz.*) W skutek postanowienia królewskiego, wybory deputowanych na mieysce wyszłych drugą koleją, zaczną się po okręgach 13go, a po departamentach 20 listopada. Słychać, iż izba deputowanych na d. 15 stycznia r. n. zwołaną zostanie. Nayważnieyszym przedmiotem obrad będzie zapewne budżet. Artykuł o wydatkach, które tysiąc milionow wynoszą, będzie celem długich rozpraw.

Wielu głosujących na wyborach departamentu *Sarthe*, utrzymują, że wybor Pana *Lafitte* oyca, i *B. Constant*, jest niewątpliwy, i nic go wstrzymać nie zdoła. Użyto wszelkich środkow, aby Pana *Manuel*, z departamentu *Wandei* nieobrano, choćby nawet zamiast niego, wybor padł na innego liberalistę. Uważają, że tegorocznych zgromadzeń wybierczych, prezesami są po większey części z prawey strony środka izby, to jest, przychylni ministrom członkowie, a zatém ani prawa, ani lewa strona nie będzie wzmocnioną, lecz natomiast środek umiarkowany: co za szczęście dla Francyi! Strony prawa lub lewa, mogłyby zaspiesznie rzeczy działać, a środkowa zawsze jednakowym krokiem postępuje.

Przez *Bajonnę* przejeżdżał śpiesznie w d. 4 b. m. pojazd do Hiszpanii. Przybył on z Saxonii, i wiozł królewskiego ajenta, mającego polecenie starania się o powrót Królowey do Saxonii.

Hiszpania.

Madryt, dnia 2 października.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Wczora odbyła się sessya przygotowawcza stanów. Obrady ich zagaił Król dnia d. 7 b. m. mową z tronu.

Dziś odprawiły stany drugą przygotowawczą sessyą. Wybrano 7 deputowanych, między którymi są deputowani z *Cuba* i wysp Filipińskich. Jutro wybiorą prezesa, sekretarzy i deputacyą, mającą prosić Króla o obecność na otwarciu posiedzeń.

Słychać, iż pogłoski o wdawaniu się obcych mocarstw do interessow Hiszpanii, skłoniły wielu znakomitych hiszpanów, którzy dotąd nie byli liberalistami, do przyłączenia się do strony konstytucyyney, a to z właściwey temu narodowi dumy, nieulegania wpływowi żadnego mocarstwa.

Dnia 29 z. m. pojazd Nuncyusza papiezkiego ścigany był przez 4 zbroynych ludzi, chcących nakłonić stangreta do okrzyku: *Niech żyje konstytucya!* Ludzie ci, wpadli nawet do domu Nuncyusza, który się zamknął, a nazajutrz podał skargę ministrowi interessow zagranicznych. Wszyscy posłowie zagraniczni poparli tę skargę.

Deputacya prowincyonalna barcellońska przedsięwzięła szczególny środek dla odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa. Wszyscy konstytucyoniści mają się uzbroić; 10 mil. realow ($2\frac{1}{2}$ mil. fr.) ma bydź wybranych, jako nadzwyczayny podatek wojenny, a to szczególniey z majątku burzycieli. Milicya ma pobierać na dzień po 5 real. Półkownik *Costa* ma bydź uwolniony, co też nastąpiło w *Barcellonie* d. 25 z. m. z wielką radością ludu. *Costa* urządza teraz 2 bataliony milicyi, które chce przyprowadzić na pomoc jenerałowi *Mina*. 64 uwięzionych mieszkańców posłano na Majorkę. *Cugnet Montarlo* przybył tamże; związek *Barcellony* ze wschodnim brzegiem, jest znowu wolny.

W prowincyi *Siguenza* tworzy się korpus odwodowy, pod dowództwem jenerała *Ballasteros*, który tam przybył na czele milicyi toledańskiey.

Milicya z *Xeres* miała popłynąć z *Kadyxu* do Katalonii, lecz rozeszła się z ładunkami i bronią.

W porcie *Santa Maria* okazały się ślady żółtey gorączki, i natychmiast przecięto związek z tém miastem. Zaraza ta okazała się także na kilku przedmieściach w *Kadyxie*, co pochodzi z niezachowania zwykłych ostróżności względem osady przybyłey z *Hawanny*.

Dług narodowy hiszpański wynosi ogólnie 5,561,961,331 real., czyli 1,500 mil. fr. Dobra zaś narodowe szacowane są 8,000 mil. real. (2000 mil. fr.).

Ze 300 zniesionych zakonnikow w Asturyi, jeden tylko podjął się zostać plebanem.

Po przybyciu do *Korunny* zniewolono Xięcia *Infantado* wsiąść na okręt i popłynąć na *Iwikę*, mieysca dla niego przeznaczonego. Z tego powodu przesłał Królowi prośbę, aby przy jego słabości, nie wystawiał go na długą podróż morską i niebezpieczeństwo dostania się w ręce algierczyków, ale raczey pozwolił mu udać się lądem do portu naybliższego wyspy *Iwiki*, i tam dopiero wsiąść na okręt.

Odkryto tu szczęśliwie nowy spisek. Część osady miała zamiar zamordować uwięzionych ofi-

(1)

cerow gwardyi, tak, jak w roku zeszłym zamordowano kanonika *Vinueza*. Przysposobili już sobie młoty, i chcieli pozabijać wiernych sług królewskich; ale prefekt policyi *Declarca*, lubo należący do *bezkoszulników*, wzdrygnął się na to okrucieństwo, kazał przeprowadzić oficerów do mieysca bezpiecznego, i włożył na straż odpowiedzialność za ich życie.

Od granic hiszpańskich, dnia 1 października.
(z Gazety Warszawskiey.)

Dziennik wychodzący w *Tuluzie* donosi, iż *Misas*, wykonawszy w *Urgel* przysięgę, i otrzymawszy stopień jenerała, powrócił d. 23 z. m. do okolic *Figueras*. 4000 rojalistów uderzyło nazajutrz pod jego dowództwem na twierdzę. W *Junquera* słyszano wieczorem mocne strzelanie z dział, lecz skutek jego niewiadomy. Tegoż dnia jenerał rojalistów *Malavila* uderzył na *Junquera* w 900 piechoty i 500 jazdy. 150 milicyi broniło tego miasteczka. Wspomniony jenerał uderzył powtórnie w nocy, lecz został odparty, a cofając się zagroził niezwłocznym powrótem i spaleniem. Zdaje się, iż razem uderzono na *Figueras* i *Junquera*, aby osady w tych mieyscach nie pomagały sobie wzajemnie.

Gdy po zwycięstwie pod *Benavarre*, Baron *Eroles* wracał do *Urgel*, naywyższa Rejencya postanowiła, aby odprawił wjazd tryumfalny. Całe woysko w mieście stanęło pod bronią; rejencya w towarzystwie władz, wyszła na jego spotkanie do mostu *Belida*. Witano go wystrzałami działowemi. Margrabia *Mataflorida* podał zwycięzcy wieniec laurowy, a Arcy-Biskup tarragoński włożył mu na głowę. Przypięto potem ten wieniec do chorągwi rejencyi i noszono po ulicach. Brama, którędy wjechał, ozdobiona była godłami zwycięztwa. Wielka uczta zakończyła uroczystość.

Donoszą z *Perpignan* pod d. 29 września, iż jenerał *Mina*, na czele licznego korpusu z dostateczną artylleryą, ciągnie 4ma oddziałami przeciwko rojalistom. Za kilka dni los Katalonii będzie rozstrzygnionym.

Główna kwatera jenerała *Miny*, jest w *Cervera*. Oddział jego korpusu pod jenerałem *Milansem*, zajął *Pinedę* od brzegu, a *Hostalrich* opatrzył w żywność. Główna jego kwatera jest w *Grenolens*; rojaliści cofają się powoli.

W skutku pobicia *Tabuenzy*, postanowił *Mina* wziąć szturmem *Cervera*, gdzie ma teraz główną kwaterę. Zemsta jego woyska nie dała się powściągnąć: całą osadę w pień wycięto.

Wszyscy schwytani konstytucyoniści, których jest od 400 do 500, trzymani są w *Urgelu*. Nie przyprowadzono tam jeszcze pułkownika *Tabuenzy* (miał umrzeć z odniesionych ran). Woysko rojalistów składa się dotychczas z samych gierillasów, z których ma bydź utworzony batalion wyborowy gwardyi. Wszyscy chcą do niego należeć. Naytrudnieyszy jest wybor oficerów.

Rojaliści pokazują się znowu w Nawarrze. 1500 ludzi udało się z *Sanguessa* do *Tafalla*, będąc pobitymi przez jenerała *Espinosę*, który ich aż do *Aviz* ścigał. Konstytucyoniści mieli także wielu ranionych, między którymi jest 5 oficerów.

Tayny ajent francuzki miał pojechać do *Urgelu*.

TURCYA.

(*z Gaz. rysk. Zusch.*) Podług wiadomości z *Konstantynopola* pod 20 września, Persowie wygrali nową bitwę już z tey strony *Erzerum*. Wehabici zrabowali wielką ciągnącą do *Mekki* karawanę, i posunęli się aż pod *Mekkę*, co zapewne przymusi Baszę Egiptu do ściągnienia napowrót woysk swoich z *Cypru* i *Kandyi*. — Basza miasta *Tessalonich*, poróżnił się zupełnie z *Churszydem*; zdaje się nawet, że między nimi przyydzie do kroków nieprzyjacielskich.

Od granic tureckich dnia 8 października.
(z Gazety Warszawskiey.)

Listy z okolic *Ternova* pod d. 17 września donoszą, iż *Churszyd* basza ciągle tam stoi, i wydaje firmany, aby nowe woysko sprowadzono. Lecz cały jego korpus wynosi naywięcey 3000 ludzi. Kapitan *Odysseusz* stał d. 7 września z woyskiem swoim pod *Saloną*, i strzegł mostu na rzece *Alaman* oraz *Termopilów*.

Dnia 9 — Odebrane z wyspy *Cypru* wiadomości są bardzo smutne. List z *Larnica* pod d. 15 (27) sierpnia wyraża: „Basza kazał rozbroić mieszkańców 60 wsi między *Larnica* a *Famagusta*; co ledwo nastąpiło, zaraz turcy uderzyli na bezbronnych, i nayokropnieysze popełnili okrucieństwa. Zabijali mężczyzn, kobiéty i dzieci, i blizko 7000 rodzin wygubili, twierdząc, iż Sułtan wyraźnie kazał mieszkańców śmiercią ukarać. Xięży zaprzęgano jak bydło i na śmierć chłostano; wszystkie sprzęty kościelne zabrano, kościoły i domy zburzono. Od 8miu miesięcy grecy na wyspie *Cyprze* byli zupełnie spokoyni." Podług doniesień z *Idryi*, mieszkańcy uciekający z *Cypru* wystawują okropny obraz tameczznego stanu rzeczy, i sądzą, iż cała ta wyspa dozna losu wyspy *Scio*.

Listy z *Cefalonii* i *Prewezy*, oraz z *Claranza* w Morei pod d. 22 września, zgodnie donoszą, iż twierdza *Suli* przymuszona głodem poddała się turkom. Po zawartey kapitulacyi, pozwolono 2000 suliotow udać się na okrętach europeyskich do Morei. Jakoż wsiedli; lecz okrętowi zawiadowcy zamiast przystawienia ich do przeznaczonego mieysca, wysadzili d. 17 września na ląd w *Cefalonii*, pod pozorem odprawienia kwarantanny, a raczey, dla przeszkodzenia, aby się z moreyczykami nie połączyli. Zdobycie *Suli* podało turkom klucz do Epiru. Podług twierdzenia pewnego kapitana okrętowego, który przybył z ciaśniny lepanckiey, *Korynt* zostawał jeszcze d. 18 września w mocy turków, a zatem dawnieysza wiadomość o poddaniu się jego jest zawczesna.

Listy z *Korfu* donoszą, iż Porta wysłała drugą wyprawę morską, z 8000 woyska do *Napoli di Romania*, sądząc, iż flota grecka ściga pierwszą wyprawę, która popłynęła do *Patras*. Lecz admiralicya idryyska, wcześnie o tém uwiadomiona, zatrzymała flotę grecką, i wysłała ją potem przeciwko nieprzyjacielowi. Między *Andros* a *Negroponte*, zaszła bitwa morska, z którey turcy trzecią tylko część okrętów i ludzi swoich potrafili ocalić i uprowadzić do *Tenedos*.

Dnia 4 października, ogłoszono w *Belgradzie* firman Sułtana, aby każdy, mający złoto lub srebro, oddał baszy. Z tego powodu panuje wielki przestrach między turkami i chrześcianami.

Listy z *Saloniki* dochodzą do d. 16, z *Seres* do d. 18, a z *Bitoglii* do d. 20 września. Podług nich *Churszyd* basza, odnieść miał nową klęskę pod *Saloną*. i spodziewają się niezwłócznego oswobodzenia *Laryssy*. W *Belgradzie* przestraszyły turków wiadomości przywiezione przez tatarów. Całą nadzieję swoję pokładają turcy w kongressie. Już zatém i oni nie wątpią o niepomyślnych wypadkach w Morei.

MULTANY I WOŁOSZCZYZNA.

Bukarest dnia 27 września.
(z Gazety Warszawskiey.)

Panujący Xiążę Wołoski, *Grzegorz Ghika*, przybył tu onegday *incognito*; w przyszłym tygodniu odprawi wjazd uroczysty podług dawnego zwyczaju.

Dziś wyruszyło ztąd do *Sylistryi* całe, dotąd jeszcze znaydujące się woysko tureckie, około 3000 ludzi z 3ma 6ciofuntowemi działami, które jeszcze z sobą miało; stało się to w naylepszym porządku, bez popełnienia nayminieyszego bezprawia. Tym sposobem uważać można Wołoszczyznę za oczyszczoną zupełnie z woyska tureckiego.

Tymczasowie odbywali straż żołnierze baszy *Beschli Agi*, *Kawanos Oglu*, *Hassan Beja* przybyłego z Xięciem; których nie ma ani 2000. Ci rozłożeni będą w 17 powiatach Wołoszczyzny, aby, podług dawnego zwyczaju, publiczney spokoyności i bezpieczeństwa przestrzegali.

Wolno drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 127.

Wilno dnia 23 Października Roku 1822 v. s.

Przedaż Publiczna.

1. *Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż dla niejawienia się z życzących na przeznaczone pierwiey terminy do kupienia opisanego i ocenionego tuteyszey gubernii w prużańskim powiecie majętności Haleny nazywającey się, z 63ma duszami, ziemią budowlą, i ze wszystkiemi do niey przynależnościami, neleżącey do Skoczyńskiego byłego Słuckiego powiatowego kaznaczeja, tytularnego sowietnika, na uzyskanie skarbowych pieniędzy, ktorych niedostaje, teraz nanowo przeznaczone z publicznych targow na przedaż, do kupienia którey wzywają się życzący na terminy, pierwsze dwa jak wprzódy do prużańskiey Dworzańskiey Opieki na terminy 27 i 28 nowembra, a trzeci i ostateczny do tegoż Rządu za trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w Sankt-petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Oktobra 13 dnia 1822 r. Expedytor Kolleski Sekretarz Jan Krupowicz.*

---

1. Od Mińskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się, iż na zaspokojenie podług przysądzenia Rządzącego Senatu, pretensyi Mińskiego mieszczanina żyda Leyzera Lachowskiego, przeznaczony na przedaż z publicznego targu dóm murowany kupca Mikołaja Haydukiewicza, nabyty od zmarłego Ławnika Zwańskiego, oceniony 3000 rubli assygnacyynych; zatym życzący kupić ten dóm, zechcą przybywać do tego Rządu, na terminy: 1szy dnia 18go, 2gi dnia 22go nowembra, a trzeci ostateczny od dnia wydrukowania w wiadomościach publicznych i w Kuryerze Litewskim, gdzie to poźniey nastąpi, we trzy miesiące, a przybywającym życzącym nabyć, okazane będą w Rządzie opisanie podającego się domu, i kondycye do targow. Dnia 30 septembra 1822 roku. Sekretarz F. Arcimowicz.

U w i a d o m i e n i e.

1. *Podaje się do wiadomości Publiczney, iż Oszmiański powiatowy Doktor, zastępujący mieysce Wileńskiego teraz powiatowego Doktora, oświadcza czas szczepienia ospy dzieciom w dni oznaczone jako to: we środę i niedzielę od 11tey do 1szey godziny zrana bez żadney płaty; mieszkanie zaś onego na Niemieckiey ulicy pod Nro 298 w domie Poznańskiego. Lekarz F. Borkum.*

Magazyn instrumentow muzycznych.

1. *Niżey podpisany mam honor donieść Prześwietney Publiczności, iż celem uczynienia dla jey przysługi i ułatwienia trudności jakich doznawać mogła, w nabyciu instrumentow muzycznych, przybywszy ze stołecznego Miasta Warszawy, do Miasta Grodna, założył w nim przy ulicy Mostowey w domu pod Nro 601 magazyn różnych intrumentow mianowicie pantalionow, klawikortow, gitar hiszpańskich, i angielskich, skrzypiec, smyczkow, flecikow małych i większych, i na wszystkie wyżey wspomnione instrumenta znaydują się strόny, oraz i szkoły na fortepiano przez Karola Kurpińskiegό, i druga część czyli Generałbasu praktycznego, na gitarę przez Rom. Truskolaskiego, na skrzypce przez Rodi, Baillot i Krustzer, przytym naynowsze noty muzyczne jakie mogły dotychczas wyyść w Warszawie w handlu JPana Klukowskiego sztychowane i litografowane i inne jakie wychodzić będą, także i noty zagraniczne, nowe wzory kaligraficzne, kopersztychy, lak pachnący rόżnego koloru, tusze w tabliczkach, bilety wizytowe w różnych kolorach z wyzłacanemi brzegami małe i większe i t. d.; wszystko to sprzedawane będzie za umiarkowaną cenę. W Grodnie dnia 16 8bra 1822 Fr. Sakowicz.*

E x d y w i z y a.

1. Roku 1822 października 10 d. Sąd Ziemski Telszewski z powagi dekretu remiss. Sądu Gł. 2 Depart. i ukazu Rządowego w sprawie W. Ludwika Godlewskiego konkursowey z jego kredytorami, między innemi inwentacya majątkow, komportacyą dokumentow od dnia 15 do 30 następnego stycznia i termin ku oczewistemu rozwiązaniu dzień 10 maja roku przyszłego zakreślił, w którym że wszyscy mający pretensye do funduszow W. Godlewskiego pod upadkiem stawać powinni zapowiedział. Prezydent Ziemski Telszewski Leopold Giedgowd.

Pozew Edyktalny.

1 *Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc. Pozew edyktalny, przed Sąd Exdywizorski Magistratu Wileńskiego po JJOO. JJWW. WW. Ichmość Panow i Starozakonnych, skutkiem zaniesionego oświadczenia na taxę i exdywizyą, oraz zaszłey Magistratu Wileńskiego rezolucyi, i zaoną inwentacyi i licytacyi wszelkiego funduszu w handlu będącego spełnionych, niemniey inskrypcyow, rewersow, regestrow, xiąg handlowych, listow, korrespondencyow, notat, dekretow, i testamentu, wykazuiących massę funduszu w satysfakcyą pretensorom realnym oddającego się; z powodztwa JPana Jana Kamińskiego b. Radnego Dumy mieyskiey Wileńskiey, wynasza się mianowicie o to: żał. delat. przez lat kilkanaście utrzymuiąc w mieście Wilnie handel z towarow jedwabnych i korzennych przez zwykły kredyt w kupiectwie i zastąpienie własnym kapitałem wydatkow na rzecz miasta w ciągu spełnienia obowiązku Radnego przy Dumie mieyskiey Wileńskiey wyłożonych, schylił był nieco dolą własną do upadku, wszelako mając jeszcze odpowiedni powołaniu swemu fundusz dopoki przez niewolne zamknięcie sklepu w pałacu obżał. Hrabiego Paca arędowanego, z towarami, i opieczętowanie onego bez zawinienia z instancyi obżał. Ludwika Hrabiego Paca jenerała woysk pol. niezostał zupełnie zruynowany, spokoynie prowadził handel i był zawsze pewnym na odpowiedź swym istotnym wierzycielom, lecz kiedy przez takowe bez rzeczy zamknięcie handlu, żałcy delat. został pozbawiony swobodności dalszego prowadzenia handlu, chcąc swym istotnym wierzycielom uczynić satysfakcyą, a zarazem odzyskać sobie posługującą należność od rzeczonych osob, a to na cel zaspokojenia właściwych pretensorow, znaglony takową okolicznością podniosł taxę i exdywizyą majątku swego, inwentacyą urzędową objętego. Po zaskuteczznieniu więc jakowey skutkiem daney przez Sąd Magistratu Wileńskiego remissy, wszystkich swych obżał. debitorow, za obligami, rewersami, rachunkami, i regestrami handlowemi, listami, notatami, dekretami i testamentem dopiero do sądu powołuje: jako to: obżałowanych xiędza Józefa Kamińskiego Kanonika i oficyała mińskiey dyecezyi, za listami i rachunkami o rubli srebr. 390 kop. 30, za inskrypcyami przekazanemi i testamentem o r. sr. 1500 i złotem czer. zł. 64, oraz o powrót wziętey po stryju garderoby. X. Kazimierza Kamińskiego Ka-*

nonika Łuckiego; za rachunkami i z testamentu o zł. pol. 3092 gr. 18, Bohuszewicza o r. sr. 15, Jana Korybuta Daszkiewicza o zł. pol. 32, Franciszka Konczego o czer. zł. 15, Alexandrowicza o czer. zł. 3, Szulkiewicza o cz. zł. 15, Teofilę Prokopowiczowę o zł. pol. 50, Rzęsnickiego o cz. zł. 7 r. sr. 100 kop. 60 i ass. r. 90, Bańskiego o r. sr. 150. Nikodema Modzelewskiego o r. sr. 18, Ignacego Zienkowicza o r. sr. 60, Szabuniewskiego Komornika o zł. pol. 148, Ludwika Kuncewicza sekretarza o r. sr. 115 kop. 37, Teklę Gastowiczowę o cz. zł. 3, Kamińskiego o r. s. 2, Ignacego Potrykowskiego Sędziego o r. s. 7 kop. 80, Ancyperowicza Deputata o r. sr. 121 kop. 20, Arkuzowa Adjutanta o r. sr. 3 kop. 50, Achmatowicza Szeffa o r. sr. 239 kop. 37½, Budrewicza o r. sr. 18 kop. 13, jenerałowę Benignsonową o r. s. 56 kop. 17½, Bobakowskiego o r. sr. 7 kop. 20, Józefa Balczewskiego z Waki o kop. 55 Baptystowy o r. s. 1 kop. 52½, Czerskiego o r. s. 11 kop. 65, Choynowskiego o kop. 32½, Bobiatyńskę o r. s. 2, Czernickiego Sekretarza o r. s. 4, kop. 5, Chodzki o r. s. 1 kop. 95, Dziczkańca Adjutanta o kop. 60, Damela o r. s. 20 k. 50, Dobrzańskiego Colnera o r. s. 24 k. 60, Francessona o r. s. 45, Grzymały młodego o r. s. 1, Grabowskę Podstolinę o r. s. 1 k. 20, Gałęskiego Adama o r. s. 7, Godzielewiczowę o k. 90, Giedroycia Stefana o r. s. 1, Gzowskiego o r. s. 3 k. 72, Grojewskę o r. s. 7 k. 27½, Gąseckiego o k. 35, Howaltównę o r. s. 13, Howaltówę o k. 25, Jerzego Howalta o r. s. 2. Seweryna Howalta o r. s. 375 k. 47½, Hana o r. s. 21 k. 10, Horodeckiego o r. s. 2, Hołubowskiego o r. s. 7 k. 29, Jamentowę o r. s. 1 k. 61. Jamiałkowskiego o r. s. 2 k. 50. Zienkowicza Chorążego o r. s. 4 k. 32, Jabłonowskiego z poczty o r. s. 1 k. 29 Jansonównę o k. 75, Kołyszkowę o r. s. 3 k. 45, Klukowskę Sekretarzowę o r. s. 1 k. 10, Kotwicza o r. s. 15, Kościuszkównę o r. s. 2 k. 90, Krantza Sowietnika o k 60, Kostrzewskę o r. s. 4, Kapicowę o r. s. 2, Hitzowe o r. 1 k. 20, Józefa Klimaszewskiego o r. s. 4, k. 27. Karnera o r. s. 7 k. 61, Kulryta o r. s. 6 k. 10, Kowalenki o r. s. 4 k. 70, Ludwika Lachowicza o r. s. 7, k. 55, Łopacińskiego o r. s. 5 kop. 15, Malewicza Sekretarza o r. s. 83 kop 60, Miłosza o r. s. 4, Mostowskę o r. s. 1 kop. 50, Mancewicza Sekretarza o kop. 60, Maryawitki o r. s. 1 kop. 20, Mancelmana o r. s. 6 k. 22, Mauzera o r. s. 45, Norlinga kapitana o r. s. 14, Narbutowę o r. s. 3, Sekretarza Nowickiego o kop. 70, Poźniakownę o r. s. 11 kop. 30, Polinberskę o kop. 39, Reyzera o r. s. 44 kop. 36, Rautensztraucha o r. s. 8 kop. 50, Skibińskiego o r. s. 2, Sidorowicza porucznika o r. s. 4 i czer. zł. 2, Strumiły młodszego o r. s. 1 k. 75, Święcicką starą o r. s. 3, Sikorskę o kop. 40, Suchockę o kop. 25, Szostowickę o r. 18, kop. 69, Skorulskiego plenipotenta o r. s.. 10 kop. 65, Szwarca o r. s. 1, k. 32, Szteyningierowę o r. s. 199 kop. 63, Józefa Statkowskiego o r. s. 41 kop. 30, Zodrosa żyda o kop. 30, Szczerbowicza o kop. 78, Weysenholca o r. s. 6 kop. 45, Wąsewicza professora o r. s. 2, Wilczyńskiego adjutanta o r. s. 4, Ząbkowskę o kop. 18, Szmitynowę o r. s. 1 kop. 50, Zabieły Szambellana o r. s. 19 kop. 70, Zambrzyckiego plenipotenta o r. s. 27 kop. 27, Zdzitowieckiego o r. s. 3 kop. 40, Rokosza o r. s. 6 kop. 20, Kuncewiczowę o r. s. 16 kop. 20, Kuleszynę Sędzinę o zł. 8, Michała Kleczkowskiego o zł. 40, Michała Krupskiego o talarow 200, Tadeusza Zawadzkiego o r. s. 5, Michała Skorulskiego o cz. zł. 18, Jana Dyzmanskiego o r. s. 50, Grabowskiego o cz. zł. 8, Minkie z Królewca o cz. zł. 3., Franciszka Fiedorowicza o r. s. 10, Stanisława Kolendy o r. s. 4, Bitnera doktora o r. s. 6 kop 50, Zigmunta Mackiewicza o zł. 24, Franciszka Mokrzeckiego o zł. 364, gr. 3 i cz. zł. 6, Józefa Kopszy o zł. 78 gr. 10, Mateusza Szatyńskiego Kanonika o zł. 441 gr. 7½, X. Olszewskiego o zł. 16 gr. 20, Czeretowicza o r. s. 2, Jana Tomkiewicza, Józefa Statkowskiego, Mateusza Żółkowskiego, Józefa Iwaszkiewicza o r. s. 404 kop. 55, Skulteckiego Sekretarza o r. s. 14 k. 15, Radę mieyską Wileńską Franciszka Poznańskiego Głowę miasta, Andrzeja Weronowicza, Grzegorza Łunkiewicza, Leopolda Krupińskiego dłużnych, i Ludwika Karnera Radnego jako w Radzie pełniących obowiązki o r. sr. 1637, kop. 50, Icka i Chaima o zł. pol. 377 gr. 14½, Ludwika Hrabiego Paca jenerała za zruynowanie z handlu i przyczynione szkody o r. s. 1000, Orłowski r. ass. 110, wszystkich debttorow tak samych jako i sukcessorow do taxy i Exdywizyi pozywa i prosi u Sądu: na wszystkich pozwanych sądzenia summ wyrażonych z procentami na wszelkim onych majątku, gdzieby się okazał i na samych osobach niemających funduszow, komportacyi wszelkich a wszystkich tranzaktow, tak na pretensorach jako i debitorach, awizacyi po wszystkich wierzycieli dla usatysfakcyonowania za okazaniem dowodow, zatwierdzenia regestrow handlowych i o wszelkich dowodow przez żał. okazać się mogących, bliższości we wszystkim uznania, ammissyi niejawiącym się decydowania, regestrow właściwych Exdywizyi zachowania i expens prawnych na każdym przysądzenia.

Roku 1822 miesiąca 8bra dnia 18 woźny świadczę, iż ten pozew edyktalny z instancyi JP. Jana Kamińskiego b. Radnego Dumy Mieyskiey Wileńskiey po wszystkie osoby tym pozwem zajęte dla wiadomości zadecytowanych, do gazet Kuryera Litewskiego podałem i o taxie exdywizyi majątku w Magistracie Wileńskim odbywać się mającey, oznaymiłem. Dat ut supra.

Stanisław Parymonowski woźny Ptu Wileń.

Roku 1822 mca 8bra 18 dnia. Przed Aktami Miasta Wilna stawając obecnie woźny w górze wyrażony takową relacyą urzędownie zeznał; o czem, i że jest w aktach świadczę.

Ignacy Misiewicz Regent.

Takowy pozew pozwala się podać do gazet Kuryera Litewskiego Józef Krzyżanowski P. B. M. W.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Провіантскій Департаментъ Военнаго Министерства объявляетъ, что на поставку провіанта и овса для продовольствія въ будущемъ 1823 году поселенныхъ въ Херсонской Губерніи Бугской и 3-й Уланской Дивизіи и прочихъ войскъ, въ округахъ военнаго поселенія находящихся, назначаются въ Херсонской Казенной Палатѣ торги въ будущемъ Ноябрѣ мѣсяцѣ: 1-й 9, 2-й 11, 3-й 13, и на переторжку 15, 16 и 17 числа тогожъ Ноября. Количество провіанта и овса и кондиціи, на основаніи которыхъ должна производится поставка оныхъ, объявлены будутъ при торгахъ.

На вышеозначенныя сроки вызываются желающія къ торгамъ съ залогами, опредѣленными указами 14 іюня 1817 и 19 іюля 1818 года по поставкамъ въ казну вина, а на обезпѣченіе задатковъ особо.

Между тѣмъ предварительно провіантскій Департаментъ обвѣщаетъ, что желающимъ предоставляется на волю, принять поставку въ такомъ количествѣ, въ какомъ кто самъ пожелаетъ и обезпѣчитъ исправность оной законными залогами; что платежъ денегъ чинимъ будетъ точно въ сроки по условіямъ безъ малѣйшаго задержанія и проволочьки и что при пріемѣ поставляемыхъ продуктовъ

наблюдаема будетъ строжайшая справедливость и отнюдь не будутъ имѣть мѣста не только притесненія но и самомалѣйшее напрасное промедлѣніе. Начальникъ Отдѣленія Цымбалистовъ.

3. *Prowiantski Departament Ministeryum Woyny ogłasza, że na dostawę prowiantu i owsa dla utrzymania w przyszłym 1823 roku osiedlonych w chersońskiey gubernii, buhskiey i 3ciey ułańskiey dywizyi i innych woysk, w okręgach woyskowego osiedlenia znaydujących się, naznaczają się w Chersońskiey Skarbowey Izbie targi przyszłego miesiąca 9bra: 1szy 9, 2gi 11, 3ci 13, a przetargi 15, 16 i 17 dnia tegoż 9bra. Ilość prowiantu i owsa, i warunki, na mocy których powinna się uskuteczniać dostawa onych, objawione będą przy targach.*

Na wyżey naznaczone terminy wzywają się życzący przybywać na targi z kaucyami, wyrażonemi w ukazach 14 junii 1817 i 19 julii 1818 roku na dostawę do Skarbu wódki, a osobno na zabezpieczenie zadatkow.

Oprócz tego uprzednio Departament ogłasza, iż życzącym oddaje się na wolą, przyjąć dostawę w takiey ilości, w jakiey kto sam życzy i zabezpieczy akuratność oney prawnemi kaucyami; iż opłata pieniędzy nastąpi punktualnie w terminach podług umowy bez naymnieyszego zatrzymania i przewłoki; i że podczas przyymowania dostawianych produktów, zachowana będzie ścisła sprawiedliwość i zgoła nie będą miały mieysca nie tylko uciążliwość, lecz i naymnieysze próżne zwłoki. Naczelnik Oddziału Cymbalistow.

Do dzierżawy.

3 Rząd Obwodu Białostockiego drugiego wydziału, powtórnie uwiadamia, iż na skutek wezwania Kommissyi Sądowey Edukacyyney, Guberniy Litewskich, Białoruskich, Mińskiey i Obwodu Białostockiego, w Izbie tegoż Rządu, odbywać się będzie publiczna licytacya, na oddanie w wieczną possesyą lub też na kilkoletnie wydzierżawienie z obowiązkiem oparkanienia i płacenia czynszu placów pustych w mieście Białymstoku znaydujących się, należnych do Edukacyynego Funduszu, jako to: placu na ulicy Bojarskiey sytuowanego, zawierającego w sobie morgów 2 prętów 80 i stóp 19, z którego stosownie do szacunkowey summy, wyrachowano opłaty rocznego czynszu srebrem rubli 9 kop. 10; tudzież na ulicy Warszawskiey znaydujących się placów, od zajęcia pod zabudowanie skarbowych magazynów pozostałych: a) placu mularza Szulca zowiącego się, zawierającego w sobie morg 1 prentow 126 stop 34; b) placu zwanego cieśli Lauke morg 1 prętow 105; c) placu cieśli Szela, morg 1 prentow 39 i d) placu zwanego Komornika Bekkiera, zawierającego w sobie morgów 3 i prętów 30, magdeburskiey miary, z których wyrachowano rocznego dochodu, czyli czynszu srebrem rubli 28 kop. 54. Życzący zatem wszystkie te place, lub pojedyńczo wziąść w wieczną possesyą, z obowiązkiem opłaty wypadającego rocznie czynszu i uskutecznienia stosownie do planu zabudowań; lub też w kilkoletnią dzierżawę z obowiązkiem oparkanienia i płacenia przyzwoitey ilości czynszu, raczą się stawić w Izbie Sądowey Białostockiego Obwodowego Rządu 2go wydziału w terminach do licytacyi przeznaczonych jako to: 16, 22 i 28 listopada roku teraźnieyszego; reszta zaś kondycyy będą konkurentom ogłoszone w Rządzie Obwodowym przed licytacyami. Białystok dnia 6 września 1822 roku.

Ludwik Lachowicz Kaznaczey Obwodowy, Michał Homenowicz Sekretarz.

Oświadczenie.

2. Excerpt oświadczenia z protukułu potocznego Sądu Ziem. Ptu Szawels. w dacie poniższey zapisanego et eorundem pod Urzędową tegoż Sądu pieczęcią stronie potrzebującey wydan.

Roku 1822 mca 7bra 12 dnia. Oświadczenie imieniem JW. Antoniego Ważyńskiego Ciwun. Ret. Star. Tyrkszl: i Pożyżem przeciwko WW. Michałowi i Teressie Janowiczom byłym Sędziom Granicznym Telszewskim małżonkom, Wincentemu i bracie Pieczkowskim Rot. małż. z okazyi wniesionego przez nich do akt Grodz. Telszew. dnia 2 idącego mca processu k odpowiedzi czyni się w treści: w pośród smutku jakim przepełnił serce moje zgon naydroższey matki ś. p. Łucyi Franciszki Ważyńskiey Ciwunowey, szukałem ulgi i pociechy na łonie familii, do którey z naylepszemi zawsze byłem skłonnościami, zaprosiłem do domu swego obżał. szwagrow i siostry, a troskliwy o ich los, przełożyłem zarazem, jako święcie szanując wolą matki, pragnę wypełnić jey testamentowe przeznaczenie i naydogodnieyszą czyniłem satysfakcyą przez ofiarę ziemi na dziedzictwo lub zastaw, wtedy dopiero postrzegłem, że obżałowani, nieprzestaiąc na rozporządzeniu matki, ogromne objawili roszczenia pod tytułem oyczystości, całey mojey substancyi grożące, a bezwzględnie na przychylność braterską i słuszność rzeczy, opuszczając dom móy, wnet pobiegli do akt Sądowych obcego powiatu i przez zapisany w nim manifest, niedorzeczne i obłędne głosząc zregulowanie, walkę processową zapowiedzieli, nadto jeszcze, nad formę w manifestach przez konstytucyą 1784 roku przepisaną, czyli przez chęć krytyki brata, czyli ogłoszenia publiczności imienia swego przez gazetę, rzecz prywatną awizować przedsięwzięli, ta porywczość obżałowanych lubo poniszczyła trosk moich, gdy jednak widzę siebie na drodze prześladowania od siostr rodzonych, pozbawionych przychylności ku bratu i zuchwale targających się na czynność matki cnotliwey i pobożney kobiety, zniewolony jestem w bolesném uczuciu ninieyszą złożyć odpowiedną pretensyą. Oyciec móy i obżałowanych ś. p. Felix Ważyński Ciwun i Starosta, posiadał wprawdzie dobra dziedziczne Hołdow w Lidzkim i Pobolwiany w Szawelskim powiatach położone; lecz publiczne pełniąc urzędy, mianowicie w porę piastowania vice Marszałkowstwa byłego Trybunału Litewskiego znaczne pozaciągał kredyta, następnie zaczął prawne konwikcye i obie te majętności, a nawet Starostwo Tyrkszle w całości przez tradycye zajęte zostały, nie było więc dla następcow żadney z oyca nadziei. Na takie położenie interesów oycowskich naylepsza matka troskliwe swoje zwróciła oko, folwark swóy dziedziczny Jarzempol zwany w ptcie Telszew., przedawszy i dalsze swoje zgromadziwszy fundusze, obróciła na oswobodzenie dóbr mężowskich i przewody tradycyow na się uzyskała, wypłacone przez nią pieniądze, zaciągnione na tę potrzebę długi, rozpisy te-

stamentowe pozostające jeszcze bez lokacyi zawinienia oycowskie, składają massę przeszło milion zł. pol., jakowa ciąży dobra Hołdow i Pobolwiany, w miarę takiego stanu interesow dosyć obfite zeszła ś. p. matka przez testament dla obżałowanych zakreśliła exdotacyi. Gdy zatém podoba się obżałowanemu oyczystey poszukiwać za opłatą przez nich proporcyalnego długu, nieodbiegam i tey satysfakcyi, co się zaś tycze ruchomości tak ogromney przez obżałowanych wyobrażoney, lubo ta nader szczupła po oycu pozostała, wszakże obżałowani podług ducha praw Litew. żadnego przystępu do niey mieć nie mogą, odkryty więc status activus et passivus funduszow zeszłego oyca a obżałowanym dobrze wiadomy, jak nic pochlebnego obżałowanym nie obiecuje. tak nie rozpatrzny popęd do prawności obżałowanych granice swoje i tamę znaleźć musi, nakoniec gdy prawo statutowe w artykule drugim Rozdziale 5tym zawarte, poucza, że posagi opłacone bydź niemogą, dopokąd przez mężow na ich majątkach ubezpieczone niezostaną, a gdy obadwa obżał. Janowicz i Pieczkowski, żadnych dóbr ziemskich nieposiadają, a tym samym żadnego dla swych żon nie skazują bezpieczeństwa, z tey pobudki i kapitałów testamentem matki odkazanych, odkładać niepodobna, dla tego też stosownie do prawa ziemię siostrom swym ofiarowałem, gdy zaś to przyjętém niezostało, wyznaję i oświadczam, jako niżeli posagi odbiorą, przez mężow ubezpieczenie, procenta prawne opłacać będę, a tém porządkiem wykonywając wolą praw i testamentu matki, na żadne niezasługuję wyrzuty, i tak dostatecznie pokonywając obżałnych stosownie nikczemność ich odkrywam i obronę swoję przedsiębiorąc ninieyszą w aktach powiatowych składam repozycyą. Antoni Kajetan Skarbek Ważyński Ciwun. Ret.

Zgodno z protokułem świadczę Ignacy Rodowicz Ziem. Ptu Szawel. Regent.

Roku 1822 7bra 14 dnia, że ninieysze oświadczenie w aktach Ziem. Ptu Szawel. i bydź w Kur. Lit. może awizowane. paświadczam Prezydent Ziem. Szawel. Józef Gedymin.

P o z e w.

2. ALEXANDER Pierwszy Imperator Samowładca Wszech Rossyy Król Polski etc. etc. etc.

Ur. Floryanowi Trzaskowskiemu Majorowi, Pozew przed Sąd Kommissyi na urządzenie interessów massy Radziwiłowskiey Naywyższą Monarszą Wolą ustanowiony, w Wilnie odbywający się, z powództwa Ur. Michała Zaleskiego Jener. Prokuratora massy Radziwillowskiey wynosi się o to: z dokumentu realizowanego w dacie 1816 maja 2 d. na fundamencie dekretu Taxatorsko-Exdywizorskiego Bolnickiego przez JW. Chodźkę w imieniu nieletniey Xki Stefanii Radziwillówny postanowionego, wierność wasza, jako sukcessor Placyda Trzaskowskiego Czeszn. Brzes., wziąwszy z kassy Xcey dwóma razy czer. zł. 50 i f. p. 2000, wynieśliście do Sądu Kommissyi Pozew po massę, o restującą summę f. p. 4,449 gr. 22 przez byłego plenipotenta Opieki JW. Chodzkę realizowaną, gdy atoli obok kwietacyi samego aktora rzeczy Ur. Placyda Trzaskowskiego daty 1816 julii 15 d. Xciu Dominikowi Radziwille z pretensyi Sawiczunskich wydaney, i dekret Taxatorsko Exdywizorski, i dokument JW. Chodzki na mylnych wsparte zasadach, massy Xcey nieobowiązują. czem sam obżał. wierność twoja skonwinkowany wniesioney do Kommissyi o restancyą pretensyi zrzekłeś się, aktorat zmazałeś, więc Prokurator massy pozywa obżał. i prosi sądzenia na tymże Trzaskowskim zwrotu summy czer. zł. 50 i f. p. 2000 z każdorocznemi procentami i expensami prawnemi, z wolną oraz exekucyą, przez władzę wykonawczą całkowitey należności, czy to przez extenuacyą, czy przez licytacyą.

1822 r. mca 8bra dnia 17, Woźny podpisany świadczę, jako kopią ninieyszą z autentykiem zgodną z instancyi JW. Zaleskiego Jeneralnego Prokuratora massy Radziwiłłowskiey, przeciwko Ur. Floryanowi Trzaskowskiemu Majorowi wyniesionego, pozwanemu, dla niewiadomości mieysca jego zamieszkania do drzwi Sądowych Kommissyi na urządzenie interessow Radziwiłłowskich przybiłem, i odpowiedzi przed tymże Sądem pozwanemu zapowiedziałem Dan jako wyżey. Felix Cebulski Woźny Kommissyi Radziwiłłowskiey.

Roku 1822 8bra 17 dnia, przed aktami Kommissyi dla urządzenia interessow Radziwiłł. ustanowioney, obecnie stawając Woźny wyżey wyrażony, relacyą tego Pozwu do drzwi Sądowych, przybitego, urzędownie zeznał. Swiadczę Aktowy Regent Sądu Kom. Radziwiłł. Józef Doboszyński.

Wolno drukować Eustachy Zabiełło Członek Kommissyi Radziwiłłowskiey.

U w i a d o m i e n i e.

3. Niżey podpisany w imieniu JW. Adama Barona von Finckenszteyna Kapitana Woysk Rossyyskich i Kawalera zawiadamiam, iż JWW Alexander i Benedykta z Kuczewskich Korewowie Sęstwo Ptu Kowieńskiego, prawem wieczysto przedażném w roku 1822 mca augusta 21 dnia sporządzoném, et eor. dnia 22 przed Sądem Głównym przyznaném, majętność Stare i Nowe Bołdzieje w Pcie Kowień. położone, temuż JW. Baronowi von Finckensztеyn wiecznością wybyli, i na nie część w gotowiźnie przyjęli pieniędzy, a złotych pol. 60,000 Baron Finckenszteyn w roku 1823 dnia 7 marca przed Aktami powiatowemi Wileńskiemi opłacić obowiązał się, że zaś w dacie przyznania prawa jednoczasową assekuracyą JWW. Korewowie celem zabezpieczenia Barona Finckenszteyna zapewnili, iż wszystkich swoich, jeżeliby jacy byli kredytorowie, albo z oddzielnych swoich funduszów przed terminem dnia 7 marca 1823 roku, albo z summy w tey dacie opłacić się mającey zaspokoją, tak, że żadna już przez nikogo nie może bydź w przyszłość do nieraz wzmienionego Barona Finckenszteyna pretensya stosowaną; przeto o takowém postanowieniu i zaszłey umowie, celem zyskania jey skutku, ninieysze do Gazety Kuryera Litewskiego trzykrotnie ogłosić się mające zamieszcza się uwiadomienie. Datt dnia 16 8bra 1822 roku. Dominik Szklennik Sądu Gł. Lit. Adwokat.

Może Redakcya do druku przyjąć. Prezydent Grodz. Wileń. Adam Dauksza.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 20 paździer. rubel srebrny 3 rub. $78\frac{3}{4}$ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 71, stary r. 11 kop. 53, imperyał r. 36 kop. $72\frac{1}{2}$.

	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.			Wys. Ther. Reau.		Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meterologiczne.	dnia 21	średnia	27 cal.	11.96	lin.	+ 1,41	stopni	Południowy	Pochmurno
	dnia 22	średnia	27 —	11,1	—	+ 4,66	— —	Południ. Zachod.	Pogoda
	dnia 23	godz. 7	27 —	11,5	—	+ 6,	— —	Południ. Zachod.	Pochmurno